P9_TA(2021)0473

Uvedba evropske kartice socialnega zavarovanja za izboljšanje digitalnega uveljavljanja pravic socialne varnosti in pravično mobilnost

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2021 o uvedbi evropske kartice socialnega zavarovanja za izboljšanje digitalnega uveljavljanja pravic socialne varnosti in pravično mobilnost (2021/2620(RSP))

(2022/C 224/07)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju člena 3 Pogodbe o Evropski uniji,

— ob upoštevanju člena 153 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. januarja 2014 o učinkovitih inšpekcijah dela kot strategiji za izboljšanje pogojev dela v Evropi ([1]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2017 o evropskem stebru socialnih pravic ([2]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2020 o močni socialni Evropi za pravičen prehod ([3]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. oktobra 2020 o politiki zaposlovanja in socialni politiki v euroobmočju leta 2020 ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2021 o krepitvi enotnega trga: prihodnost prostega pretoka storitev ([5]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2021 o vplivu pravil EU o prostem gibanju delavcev in prostem pretoku storitev: mobilnost delovne sile v EU kot orodje za usklajevanje potreb in ponudbe na trgu delovne sile ([6]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o evropskem varstvu čezmejnih in sezonskih delavcev v času krize zaradi COVID-19 ([7]),

— ob upoštevanju vprašanja E-001132/2021 z dne 25. februarja 2021 in pisnega odgovora nanj, ki ga je komisar za delovna mesta in socialne pravice v imenu Komisije predložil 28. aprila 2021 ([8]),

— ob upoštevanju Direktive 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela ([9]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ustanovitvi Evropskega organa za delo ([10]),

— ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti ([11]),

---

([1]) UL C 482, 23.12.2016, str. 31.
([2]) UL C 242, 10.7.2018, str. 24.
([3]) UL C 445, 29.10.2021, str. 75.
([4]) UL C 404, 6.10.2021, str. 159.
([5]) UL C 456, 10.11.2021, str. 14.
([6]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0249.
([7]) UL C 362, 8.9.2021, str. 82.
([8]) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001132-ASW_EN.html
([9]) UL L 327, 5.12.2008, str. 9.
([10]) UL L 186, 11.7.2019, str. 21.
([11]) UL L 166, 30.4.2004, str. 1.

četrtek 25. novembra 2021

— ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti ([12]),

— ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev ([13]),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev ([14]),

— ob upoštevanju Direktive 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) ([15]),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 ([16]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/1054 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 glede minimalnih zahtev za najdaljši dnevni in tedenski čas vožnje, najkrajše odmore ter dnevni in tedenski čas počitka ter Uredbe (EU) št. 165/2014 glede določanja položaja s tahografi ([17]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/1055 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o spremembi uredb (ES) št. 1071/2009, (ES) št. 1072/2009 in (EU) št. 1024/2012 za njihovo prilagoditev razvoju v sektorju cestnega prevoza ([18]),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1152 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih v Evropski uniji ([19])

— ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije v zadevi C-55/18, v skladu s katero morajo države članice delodajalcem naložiti obveznost, da vzpostavijo sistem, ki omogoča evidentiranje dnevnega delovnega časa ([20]),

— ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, ki so ga novembra 2017 razglasili Evropski svet, Parlament in Komisija,

— ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 v zvezi z vzpostavitvijo okvira za evropsko digitalno identiteto (COM(2021)0281), ki ga je 3. junija 2021 podala Komisija za zaupanja vredno in varno evropsko elektronsko identifikacijo,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. marca 2020 o smernicah za uresničevanje prostega gibanja delavcev med izbruhom COVID-19,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. julija 2020 o smernicah o sezonskih delavcih v EU v okviru izbruha COVID-19,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. marca 2021 o akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic (COM(2021)0102),

---

([12]) UL L 284, 30.10.2009, str. 1.
([13]) UL L 18, 21.1.1997, str. 1.
([14]) UL L 173, 9.7.2018, str. 16.
([15]) UL L 159, 28.5.2014, str. 11.
([16]) UL L 249, 31.7.2020, str. 49.
([17]) UL L 249, 31.7.2020, str. 1.
([18]) UL L 249, 31.7.2020, str. 17.
([19]) UL L 186, 11.7.2019, str. 105.
([20]) Sodba z dne 14. maja 2019, Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO)/Deutsche Bank SAE, C-55/18 – CCOO, EU:C:2019:402.

— ob upoštevanju vprašanja za Komisijo o uvedbi evropske kartice socialnega zavarovanja za izboljšanje digitalnega uveljavljanja pravic socialne varnosti in pravično mobilnost (O-000071/2021 – B9-0041/2021),

— ob upoštevanju členov 136(5) in 132(2) Poslovnika,

— ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,

A. ker je delovna sila v EU zadnja leta vse bolj mobilna; ker se je leta 2019 17,9 milijona ljudi v EU-28 preselilo iz ene države EU v drugo; ker je bilo 13 milijonov teh ljudi delovno sposobnih, 78 % pa jih je bilo zaposlenih; ker je bilo leta 2019 v EU 1,5 milijona čezmejnih delavcev ([21]); ker so aktivni preseljeni prebivalci leta 2019 predstavljali 4,3 % vse delovne sile v državah članicah EU-28; ker naj bi po podatkih Komisije za leto 2017 delo na črno znašalo približno 11,6 % celotnega vloženega dela v zasebnem sektorju EU in 16,4 % bruto dodane vrednosti ([22]); ker je bilo leta 2019 v EU izdanih 4,6 milijona prenosnih dokumentov A1, kar pomeni približno 3,06 milijona delavcev; ker morajo imeti napoteni delavci obrazec A1, kadar delajo v drugi državi članici; ker obrazec A1 vsebuje informacije o sistemu socialne varnosti, v katerem je delavec zavarovan; ker ti obrazci ne zagotavljajo informacij o socialnem zavarovanju, posodobljenih v realnem času;

B. ker podatki Eurofounda kažejo, da so obdobja mobilnosti znotraj EU vse krajša, 50 % oseb, ki se preseli, namreč v državi gostiteljici prebiva eno do štiri leta; ker se je povečala tudi povratna mobilnost ([23]): od štirih oseb, ki so leta 2017 zapustile državo članico, so se tri vrnile ([24]); ker je zaradi krajših in ponavljajočih se obdobij mobilnosti še toliko bolj nujno, da imajo mobilni delavci pregled nad svojimi prispevki za socialno varnost in pokojninske pravice;

C. ker sta Parlament in Svet v skladu členom 48 PDEU pristojna, da po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta potrebne ukrepe na področju socialne varnosti za zagotavljanje prostega gibanja delavcev; ker morata torej sprejeti ureditve za zagotovitev pravic socialne varnosti za zaposlene in samozaposlene delavce migrante in njihove vzdrževane osebe; ker Unija na podlagi člena 153(1) PDEU podpira in dopolnjuje dejavnosti držav članic na področju socialne varnosti; ker je v členu 153(2) PDEU določeno, da na področju socialne varnosti Svet odloča v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij;

D. ker mobilni delavci in državljani prispevajo k bogastvu socialno-ekonomskega tkiva v obmejnih regijah, ki predstavljajo 40 % ozemlja EU; ker je treba zato zagotoviti enake konkurenčne pogoje in pošteno mobilnost za državljane in jim ponuditi ustrezna orodja, da bodo deležni pravne varnosti, varstva pravic in socialnega zavarovanja; ker je pomembno, da podjetja, zlasti mala in srednja podjetja, nimajo prevelikih upravnih bremen;

E. ker 12. načelo evropskega stebra socialnih pravic določa, da imajo delavci in v primerljivih pogojih tudi samozaposleni ne glede na vrsto ali trajanje zaposlitvenega razmerja pravico do primerne socialne zaščite;

F. ker je nepoštena konkurenca, ki temelji na izkoriščanju delovne sile, goljufivih oblikah sklepanja pogodb in nepoštenih praksah, kot je socialni damping, še vedno problem v vseh državah članicah in je zelo problematična za evropska podjetja, delavce in družbe; ker je največ goljufij pri različnih oblikah pogodbenega dela; ker nimamo zanesljivih

([21]) Evropska komisija, *Letno poročilo o mobilnosti delovne sile znotraj EU za leto 2020*, 8. januar 2021. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=sl&pubId=8369

([22]) Evropska komisija, *Evaluation of the scale of undeclared work in the European Union and its structural determinants* (Ocena obsega in strukturnih dejavnikov neprijavljenega dela v Evropski uniji), november 2017. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19002&langId=en

([23]) *Eurofound, Tackling labour shortages in EU Member States* (Reševanje vprašanja pomanjkanja delovne sile v državah članicah EU), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2021.

([24]) Evropska komisija, *Letno poročilo o mobilnosti delovne sile znotraj EU za leto 2020*, 8. januar 2021. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=sl&pubId=8369

podatkov, da bi lahko ocenili, kako obsežen je ta problem, zlasti pri napotitvi delavcev ([25]); ker je eden od vzrokov za to premalo učinkovito spremljanje in izvrševanje veljavnega prava Unije, zlasti kar zadeva načeli enakega obravnavanja in enakega plačila za enako delo v istem kraju, česar ni mogoče zagotoviti, če se ne spoštuje načelo sledljivosti in prenosljivosti pravic, kar je treba izboljšati;

G. ker se je med pandemijo covida-19 pokazalo, v kako težkih razmerah delajo in živijo sezonski delavci v EU, te razmere pa so se zaradi pandemije še poslabšale; ker je kriza razkrila, kako pomembno je, da imamo trdne in stabilne sisteme socialne varnosti, v katerih nihče ni zapostavljen zaradi uveljavljanja pravice do prostega gibanja; ker so ukrepi, ki so jih med pandemijo sprejele države članice, povzročili pravno negotovost za mobilne delavce v zvezi z veljavnostjo pravil o socialni varnosti, številni so imeli težave pri tem, ko so na daljavo zaprosili za nadomestilo za brezposelnost; ker se je med pandemijo pokazalo, kako ranljivi so neprijavljeni in sezonski delavci brez socialnega zavarovanja, zlorabe in goljufiva uporaba svežnjev kratkoročne finančne podpore za reševanje med pandemijo covida-19 pa so privedli do porasta neprijavljenega in neustrezno prijavljenega dela, vključno z novimi oblikami podpore za neprijavljeno delo ([26]);

H. ker je digitalizacija doslej najboljša priložnost za olajšanje mobilnosti delovne sile, hkrati pa omogoča hitrejše in lažje nadzorovanje skladnosti z veljavnimi določbami EU; ker na ravni EU ni sistematičnega zbiranja podatkov, s katerim bi pridobili ustrezne podatke o mobilnih delavcih ali olajšali čezmejno prenosljivost pravic socialne varnosti, tako da bi lahko pristojni akterji in institucije preverjale socialno zavarovanje in dajatve socialne varnosti; ker so dostop do informacij o veljavnih pravilih ter dejanska skladnost, spremljanje in izvrševanje nujni pogoji za pravično mobilnost in boj proti zlorabam; ker bi bilo treba zato spodbujati digitalno tehnologijo in jo uporabljati v skladu s pravili o varstvu podatkov, saj lahko olajša nadzor in izvrševanje zakonodaje ter varovanje pravic mobilnih delavcev in zmanjša upravne stroške za podjetja in nacionalne institucije;

I. ker so nacionalni socialni partnerji v različnih sektorjih v državah članicah v sodelovanju z nacionalnimi organi ali sami nacionalni organi razvili različne oblike nacionalnih kartic ali primerljivih instrumentov na področju delovnega prava; ker imajo te različne pobude skupne bistvene značilnosti: identifikacijsko številko ali osebno izkaznico, ki je za delavce, organe in glavne izvajalce učinkovit instrument za zagotavljanje socialnega zavarovanja ter dostojne plače in delovnih pogojev na delovnem mestu; ker te pobude ustvarjajo ozaveščenost o zaposlovanju in delovnih pogojih za vse delavce ter izboljšujejo izvrševanje;

J. ker je Parlament v resoluciji z dne 14. januarja 2014 o učinkovitih inšpekcijah dela Komisijo pozval, naj preuči koristi uvedbe evropske kartice socialnega zavarovanja ali drugega elektronskega dokumenta za vso EU, ki ga ne bo mogoče ponarediti in na katerem bodo shranjeni vsi potrebni podatki za preverjanje delovnega razmerja imetnika, kot so status socialnega zavarovanja in delovni čas, zanj pa bodo veljala stroga pravila za varstvo podatkov; ker je Parlament v resoluciji z dne 19. januarja 2017 o evropskem stebru socialnih pravic opozoril na potencial dostopnih rešitev e-uprave, po možnosti tudi evropske kartice socialnega zavarovanja z močnim varstvom podatkov, ki bi lahko izboljšala koordinacijo sistemov socialne varnosti EU in ozaveščenost posameznikov; ker je v resoluciji z dne 22. oktobra 2020 o zaposlovanju in socialni politiki v evroobmočju leta 2020 pozval Komisijo, naj po ustrezni oceni učinka pripravi predlog za digitalno evropsko številko socialnega zavarovanja; ker je Parlament v resoluciji z dne 17. decembra 2020 o močni socialni Evropi za pravičen prehod ponovno pozval Komisijo, naj pripravi predlog o digitalni evropski številki socialnega zavarovanja in morebitnem nadzornem mehanizmu, na primer osebni delovni izkaznici, ter poudaril, da morajo imeti delavci in njihovi predstavniki ter inšpektorati dostop do ažurnih informacij o delodajalcih in pravicah iz

([25]) Eurofound, *Exploring the fraudulent contracting of work in the European Union* (Raziskovanje goljufivega sklepanja pogodb o delu v Evropski uniji), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 21. november 2016.

([26]) Evropska platforma za ukrepanje proti neprijavljenemu delu, *COVID-19: combating fraud in short-term financial support schemes* (Covid-19: preprečevanje goljufij v programih kratkoročne finančne podpore, maj 2021. https://ec.europa.eu/social/ BlobServlet?docId=24072&langId=en.

naslova plač ter delavskih in socialnih pravicah; ker je Parlament v resoluciji z dne 20. maja 2021 o mobilnosti delovne sile v EU poudaril, da bi lahko vzpostavitev digitalnega sistema za izmenjavo podatkov med državami članicami olajšala pošteno in pravično prosto gibanje delavcev in zagotovila izvrševanje ustreznih predpisov Unije;

K. ker je Komisija v delovnem programu za leto 2018 z dne 24. oktobra 2017 napovedala, da namerava uvesti evropsko številko socialnega zavarovanja, ki bo prispevala k splošnemu cilju zagotavljanja poštenih delovnih pogojev za mobilne delavce, spoštovanja socialnih standardov za vse mobilne državljane in zagotavljanja njihovega pravilnega izvajanja; ker se je Komisija o tem med 27. novembrom 2017 in 7. januarjem 2018 posvetovala z deležniki in državljani; ker je Komisija v začetni oceni učinka evropske številke socialnega zavarovanja iz leta 2017 dolgoročno predvidela možnost razširitve uporabe te številke na druga področja politike, ki presegajo usklajevanje socialne varnosti; ker je v letni študiji bremena za leto 2019, ki jo je objavila 13. avgusta 2020, potrdila, da pripravlja pobudo za evropsko številko socialnega zavarovanja; ker je njena predsednica Ursula von der Leyen v govoru o stanju v Evropski uniji 16. septembra 2020 napovedala, da bo Komisija kmalu predlagala varni sistem evropske e-identitete; ker je Komisija v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic napovedala, da bo leta začela pilotni projekt in preučila možnost uvedbe evropske kartice socialnega zavarovanja do leta 2023, ki bo temeljila na pobudi za evropsko elektronsko identifikacijo;

L. ker Evropska konfederacija sindikatov meni, da je evropska številka socialnega zavarovanja dragocen instrument za boj proti goljufijam in zlorabam socialne varnosti; ker je konfederacija Business Europe 12. januarja 2018 objavila obvestilo, v katerem je poudarila, da lahko evropska številka socialnega zavarovanja pripomore k boljšemu usklajevanju socialne varnosti v EU, hkrati pa reši vprašanja, povezana z raznolikostjo nacionalnih sistemov socialne varnosti, varstvom podatkov in dodatnimi upravnimi bremeni; ker socialni partnerji v gradbeništvu pozivajo k učinkovitim digitalnim orodjem za zagotavljanje izvrševanja veljavne zakonodaje, vključno z evropskim pristopom k osebnim delovnim izkaznicam ([27]);

M. ker je bil junija 2019 ustanovljen Evropski organ za delo; ker uredba o tem organu ne vključuje evropske številke socialnega zavarovanja; ker je cilj tega organa pomagati državam članicam in Komisiji pri učinkoviti uporabi in izvrševanju prava Unije v zvezi z mobilnostjo delovne sile in usklajevanjem sistema socialne varnosti in zagotoviti pravično mobilnost delovne sile;

1. želi spomniti, da je od leta 2014 večkrat pozval Komisijo, naj preuči koristi morebitnega zakonodajnega predloga o evropski številki socialnega zavarovanja, da bi vzpostavili vseevropski digitalni instrument za usklajevanje socialne varnosti in zagotovili pravično mobilnost delovne sile; obžaluje, da ga Komisija kljub številnim zavezam še ni predstavila; ponovno jo poziva, naj pojasni, zakaj tega še ni storila;

2. poziva Komisijo, naj mu posreduje osnutek ocene učinka evropske številke socialnega zavarovanja, ki je bil predložen Odboru za regulativni nadzor v letih 2017 in 2018, in mnenje tega odbora o osnutku; poziva jo tudi, naj mu posreduje vse druge dokumente, na podlagi katerih se je odločila, da ne bo podala predloga o evropski številki socialnega zavarovanja;

3. pozdravlja, da se je Komisija v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic zavezala, da bo začela pilotni projekt in preučila uvedbo digitalne evropske kartice socialnega zavarovanja; pozdravlja začetek pilotnih projektov za preučitev digitalnih rešitev in poziva Komisijo, naj Parlament ustrezno obvešča o rezultatih in morebitnih težavah, s katerimi se sooča v fazi izvajanja; poudarja, da mora biti velik poudarek pilotnega projekta za evropsko kartico socialnega zavarovanja na zagotavljanju pravične mobilnosti; poziva Komisijo, naj ambiciozneje zastavi vsebino in časovni razpored

([27]) Izjava EFBWW in FIEC, *EU Construction Social Partners call for digital enforcement* (Socialni partnerji v gradbeništvu v EU pozivajo k digitalnemu izvrševanju), 24. junij 2021. https://www.efbww.eu/news/eu-construction-social-partners-call-for-digital-enforcement/2657-a.

ter hkrati s pilotnim projektom začne ustrezno oceno na podlagi dosedanjega dela, da bo lahko pred koncem leta 2022 podala zakonodajni predlog o evropski kartici socialnega zavarovanja in čim prej zagotovila prenosljivost in sledljivost pravic delavcev;

4. je seznanjen s predlogom Komisije o vzpostavitvi okvira za evropsko digitalno identiteto; poziva Komisijo, naj ga obvešča o uvedbi elektronske identifikacije; meni, da bi morala biti pobuda o evropski kartici socialnega zavarovanja, ki naj bi bila vključena v okvir elektronske identifikacije, obvezna za vse države članice;

5. poudarja vlogo mobilnih delavcev med pandemijo covida-19, zlasti v nekaterih ključnih sektorjih, in da je nujno, da se tem delavcem zagotovijo dostojni delovni pogoji, pa tudi enaki pogoji za delo enake vrednosti v istem kraju;

6. meni, da bi morali biti cilji pobude o uvedbi evropske kartice socialnega zavarovanja: zagotoviti učinkovito identifikacijo, sledljivost, združevanje in prenosljivost pravic socialne varnosti, izboljšati izvrševanje pravil EU o mobilnosti delovne sile in pošteno in učinkovito koordinirati sisteme socialne varnosti na trgu dela, da bodo evropska podjetja delovala pod enakimi konkurenčnimi pogoji, omogočiti ustreznim nacionalnim organom, kot so inšpektorati za delo in socialno varnost ter socialni partnerji, da v realnem času preverijo status zavarovanja mobilnih delavcev in prispevke, kadar izvajajo ali sodelujejo pri inšpekcijah dela in socialne varnosti, bolje preprečevati nepošteno prakso, kot so zlorabe in goljufije na področju socialne varnosti, ter tako prispevati k boju proti neprijavljenemu delu in neskladnosti z mehanizmi določanja plač, ki veljajo v državi gostiteljici, ter obveznostmi v zvezi s prispevki za socialno varnost; poudarja, da bi evropska kartica socialnega zavarovanja delavcem tudi olajšala sledenje in uveljavljanje prispevkov za socialno varnost in pravic, kot so pokojninske pravice, ter njihovo prenosljivost; poudarja, da bi morala evropska kartica socialnega zavarovanja temeljiti na elektronski identifikaciji ter vključevati element identifikacije mobilnih državljanov in element preverjanja njihovih pravic iz naslova socialne varnosti;

7. poudarja, da naj bi s pobudo o evropski kartici socialnega zavarovanja olajšali obveščanje in izboljšali izvrševanje pravil, ki se uporabljajo v čezmejnih primerih za usklajevanje socialne varnosti in mobilnost delovne sile, ter torej zaščitili socialne pravice; meni, da mora predlog Komisije o pobudi o evropski kartici socialnega zavarovanja prinašati jasne koristi vsem deležnikom v procesu mobilnosti, kot so mobilni državljani in delavci, podjetja, vključno z malimi in srednjimi podjetji, delodajalci in sindikati, ter nacionalnim organom, kot so inšpektorati za delo in socialno varnost; meni, da bi morali s to pobudo poskusiti poenostaviti interakcije v čezmejnih primerih in zbližati te deležnike, da bi bolje zaščitili mobilne državljane in delavce ter njihove pravice, ter vsem tem deležnikom zagotoviti jasne informacije, da bi se izboljšala predvidljivost ter da bi upravni postopki potekali nemoteno in časovno učinkovito; želi spomniti, da mora biti ta pobuda skladna z načelom subsidiarnosti in torej ne sme posegati v nacionalne sisteme socialne varnosti in njihovo raznolikost, saj je treba upoštevati tradicijo posameznih držav članic, nacionalne modele trga dela in avtonomijo socialnih partnerjev; poudarja, da ta pobuda ne sme biti pogoj za uveljavljanje pravice do prostega gibanja, temveč mora biti namenjena lažjemu dostopu do informacij in boljšemu izvrševanju veljavnih pravil o koordinaciji sistemov socialne varnosti in mobilnosti delovne sile v čezmejnih primerih;

8. poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z Evropskim organom za delo in po ustrezni oceni pripravi zakonodajni predlog o evropski kartici socialnega zavarovanja, da bodo imeli nacionalni organi, kot so inšpektorati za delo in socialno varnost, ter socialni partnerji pri izvajanju inšpekcij dela in socialne varnosti oziroma sodelovanju pri njih na voljo instrument v realnem času, da bodo lahko učinkovito izvrševali nacionalno pravo in pravo EU; meni, da bi morala ta kartica omogočiti preverjanje kraja opravljanja dela, kraja zaposlitve, delovnega razmerja in identitete delavca, pa tudi standardiziranih dajatev socialne varnosti, določb in potrdil iz Uredbe (ES) št. 883/2004; poziva Komisijo, naj oceni možnost, da bi se s to kartico preverile tudi druge relevantne informacije brez poseganja v pravila o varstvu podatkov in ob zagotavljanju enake obravnave;

9. meni, da bi morala evropska kartica socialnega zavarovanja zajemati vse mobilne državljane in delavce, vključno s samozaposlenimi, ter vse mobilne državljane tretjih držav, za katere veljajo pravila EU o mobilnosti v EU;

10. meni, da bi morala uvedba evropske kartice socialnega zavarovanja vključevati sistem preverjanja in spremljanja v realnem času ter izmenjave informacij prek navzkrižnega sklicevanja med nacionalnimi zbirkami podatkov ob strogem upoštevanju pravil EU o varstvu osebnih podatkov, da bo povsem delujoča in da se ohrani visoka raven zanesljivosti podatkov in certificiranja identifikatorjev ter se preprečijo napake in goljufije pri njeni uporabi; poudarja, da bi morali biti podatki o socialni varnosti in osebni podatki na voljo le zadevni osebi in pristojnim nacionalnim organom ter se ne bi smeli uporabljati za druge namene, razen za izvrševanje pravil EU o koordinaciji sistemov socialne varnosti in mobilnosti delovne sile znotraj EU, ob strogem spoštovanju pravil o varstvu podatkov; meni, da je treba v državah članicah, v katerih inšpekcije dela izvajajo ali pri njih sodelujejo socialni partnerji, tem socialnim partnerjem omogočiti vpogled v podatke o socialni varnosti iz drugih držav članic, ne da bi to pomenilo neskladnost z določbami o varstvu podatkov;

11. pozdravlja pobude v več državah članicah za učinkovitejše izvrševanje prava Unije z uporabo nacionalnih kartic ali primerljivih instrumentov na področju delovnega prava ([28]); poudarja, da države s temi pobudami sicer ozaveščajo vse delavce o plačah in delovnih pogojih ter izboljšujejo njihovo izvrševanje, ne morejo pa olajšati čezmejne izmenjave veljavnih in točnih informacij, vključno z delovnimi razmerji in pravicami; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo pobuda o evropski kartici socialnega zavarovanja državam članicam omogočila uporabo informacij, ki so na voljo zaradi boljše identifikacije in preverjanja na podlagi nacionalnih kartic ali primerljivih instrumentov na področju delovnega prava v državah, v katerih te pobude obstajajo; poudarja, da povezovanje evropske kartice socialnega zavarovanja z nacionalnimi karticami ali primerljivimi instrumenti na področju delovnega prava ne bi smelo nadomestiti teh nacionalnih praks, temveč bi jih moralo dopolnjevati in le zagotavljati relevantne informacije ustreznim organom; dodaja, da tudi ne sme posegati v avtonomijo nacionalnih socialnih partnerjev in delovne pogoje, določene v veljavnih kolektivnih pogodbah v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso; meni, da se lahko evropska kartica in njeno povezovanje z nacionalnimi karticami ali primerljivimi instrumenti na področju delovnega prava, kjer so na voljo, izkažeta kot podlaga za prihodnje poskuse izvrševanja na ravni EU;

12. meni, da bi morali imeti delavci, socialni partnerji ter nacionalni inšpektorati za delo in socialno varnost dostop do ažurnih informacij o delovnem razmerju, pravicah iz naslova plač ter delavskih in socialnih pravicah v skladu z veljavno kolektivno pogodbo ali nacionalno zakonodajo;

13. ugotavlja, da je prenosljivi dokument A1 pomemben in je trenutno edini instrument za preverjanje socialnega zavarovanja mobilnih delavcev; priznava, da pri postopku za dokument A1 obstajajo določene omejitve in izzivi, ki so odvisni od stopnje digitalizacije sistemov socialne varnosti v državah članicah, zlasti kadar obrazec A1 uporabljajo delodajalci in kadar ga pristojni nacionalni organi preverjajo v primeru zagotavljanja storitev v drugi državi članici, pa tudi pri pridobivanju točnih informacij o številu in značilnostih napotenih delavcev v EU; poziva Komisijo in države članice, naj še izboljšajo postopek preverjanja obrazcev A1; meni, da je treba razviti hitre postopke med državami članicami za obravnavo goljufivo pridobljenih ali uporabljenih potrdil A1; ugotavlja, da je zaradi omejitev in izzivov, povezanih s tem obrazcem, težje pridobiti točne informacije o številu in značilnostih napotenih delavcev v EU; poudarja, da bi evropska kartica socialnega zavarovanja zagotovila informacije v realnem času o socialnem zavarovanju na dan delovne inšpekcije v državi članici gostiteljici; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo pilotni projekt o evropski kartici socialnega zavarovanja olajšal socialno zavarovanje in poenostavil postopke za zahtevo, izdajo in preverjanje prenosljivega dokumenta A1 za boj proti goljufijam;

14. meni, da bi morala evropska kartica socialnega zavarovanja temeljiti na evropski elektronski identifikaciji, evropski kartici zdravstvenega zavarovanja in elektronski izmenjavi informacij o socialni varnosti ter jih dopolnjevati, tudi z namenom, da bi se razširila na druga področja koordinacije sistemov socialne varnosti in delovnega prava EU; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo elektronska izmenjava informacij o socialni varnosti čim prej v celoti delovala, in naj izkoristijo priložnosti, ki jih ponujajo obstoječa sredstva EU za lažje izvajanje nacionalnih načrtov v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, za popolno uveljavitev elektronske izmenjave informacij o socialni varnosti in nadaljnjo digitalizacijo javne uprave, lajšanje izmenjave med izvajalci socialnega zavarovanja, hitrejšo obravnavo posameznih primerov ter boljšo izvršilno zmogljivost Evropskega organa za delo in ustreznih nacionalnih pristojnih

([28]) Poročilo EFBWW-FIEC, *Social identity cards in the European construction industry* (Socialne osebne izkaznice v evropskem gradbenem sektorju), 2015.

organov; poziva Komisijo, naj pojasni vlogo, ki jo bo imel Evropski organ za delo pri oblikovanju in uvedbi evropske kartice socialnega zavarovanja; poudarja, da večja digitalizacija ne sme ogroziti nacionalnih zaščitnih ukrepov, ki so že vzpostavljeni za preprečevanje goljufij na področju socialne varnosti;

15. poziva Komisijo, naj pri razvoju in uvedbi evropske kartice socialnega zavarovanja tesno sodeluje s socialnimi partnerji ter ustreznimi nacionalnimi institucijami za socialno varnost in inšpektorati za delo ter naj zagotovi popolno spoštovanje avtonomije socialnih partnerjev in nacionalnih modelov trga dela; meni, da bi ta kartica z dostopom do podatkov v realnem času pristojnim nacionalnim organom in socialnim partnerjem omogočila, da kadar koli preverijo socialno zavarovanje delavcev, kar bi izboljšalo inšpekcije dela in bi bilo v pomoč pri zbiranju dokazov v skupnih čezmejnih inšpekcijah dela ([29]);

16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter vladam in parlamentom držav članic.

([29]) Eurofound, *Joint cross-border labour inspection and evidence gathered in their course* (Skupne čezmejne inšpekcije dela in dokazi, zbrani pri tem), 2019.